

VALSTYBINĖS EISMO SAUGUMO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2010-05-07 Nr. SK-2
Vilnius

Posėdis įvyko 2010 m. balandžio 23 d. 10 val. Susisiekimo ministerijoje (111 kab.).

Posėdžio pirmininkas – susisiekimo ministras Eligijus Masiulis.

Posėdžio sekretorius – Susisiekimo ministerijos Kelių ir civilinės aviacijos departamento Saugaus eismo skyriaus vyriausiasis specialistas Gediminas Verbauskas.

Posėdyje dalyvavo: A. Bagušinskas – Vilkaviškio rajono savivaldybė, G. Valiukonis – Sveikatos apsaugos ministerija, T. Žilinskas – Vidaus reikalų ministerija, A. Šimaitis – Švietimo ir mokslo ministerija, G. Aliksandravičius – Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnyba, E. Skrodenis – Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, V. Lapinas – Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, V. Pumputis – Susisiekimo ministerija, Š. Baublys – Susisiekimo ministerija, R. Vaštakas – Susisiekimo ministerija, V. Sadauskas – Susisiekimo ministerija, R. Kanopkienė – Susisiekimo ministerija, T. Karpavičius – Susisiekimo ministerija, T. Pilukas – Susisiekimo ministerija, D. Perednienė – Susisiekimo ministerija, S. Šuminas – VĮ „Regitra“.

Darbotvarkė:

1. Avaringumo situacija šalyje (pagal 2010 m. 3 mėn. eismo įvykių suvestinę).

Pranešėjas – G. Aliksandravičius.

2. 2010 metų eismo dalyvių kontrolės priemonių plano pristatymas.

Pranešėjas – G. Aliksandravičius.

3. Vilkaviškio rajono savivaldybės pasiūlymai dėl eismo saugumo užtikrinimo Kybartuose.

Pranešėjas – R. Vaštakas.

4. Teisės aktu, reglamentuojančių vairuotojų pirminį mokymą, pakeitimų pristatymas.

Pranešėjas – R. Vaštakas.

5. Dėl dvejus metus galiojančių vairuotojo pažymėjimų keitimų į 10 m. galiojančius vairuotojo pažymėjimus.

Pranešėjas – T. Žilinskas.

1. SVARSTYTA. Avaringumo situacija šalyje (pagal 2010 m. 3 mėn. eismo įvykių suvestinę). Lietuvos eismo priežiūros viršininkas G. Aliksandravičius pristatė detalią šalies avaringumo statistiką.

Per 2010 metų 1-ąjį ketvirtį Lietuvoje užregistruoti 654 eismo įvykiai. Žuvo 56 žmonės, 786 sužeisti. Palyginti su 2009 metų tuo pačiu laikotarpiu, eismo įvykių skaičius sumažėjo 9,8 proc. (arba užregistruota 71 įvykiu mažiau), žuvo žmonių 31,7 proc. mažiau (arba 26 mažiau), sužeista 6,4 proc. mažiau (arba 54 mažiau).

2009 m. 1-ojo ketvirčio eismo įvykių statistika: 725 (eismo įvykiai) – 82 (žuvo) – 840 (sužeista).

Daugiausia užregistruota užvažiavimų ant pėsčiųjų – 274 įvykiai (14,4 proc., arba 46 įvykiais mažiau nei 2009 m. per tris mėnesius) ir transporto priemonių susidūrimo atveju – 264 (3,3 proc., arba 9 įvykiais mažiau).

Eismo įvykiuose žuvo 19 vairuotojų (7 mažiau) – tai sudaro 33,9 proc. visų eismo įvykiuose žuvusių žmonių, 18 pėsčiųjų (19, arba 51,4 proc. mažiau) – 13 pėsčiųjų žuvo tamsiuoju paros metu, 10 keleivių (7, arba 41,2 proc. mažiau) ir 3 dviratinkai.

Tarp sužeistųjų eismo įvykiuose daugiausia pėsčiųjų – 270 (44, arba 14 proc. mažiau) ir keleivių – 252 (2 mažiau).

Dėl transporto priemonių vairuotojų kaltės užregistruoti 454 eismo įvykiai (tai sudaro 69,4 proc. visų eismo įvykių), arba 20,9 proc. mažiau nei 2009 m. 1-ąjį ketvirtį. Šiuose įvykiuose žuvo 37 eismo dalyviai (14 mažiau) ir sužeisti 597 (108, arba 15,3 proc. mažiau).

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės įvyko 37 eismo įvykiai, t. y. 37,3 proc., arba 22 įvykiais mažiau. Tai sudaro 5,7 proc. visų užregistruotų eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės. Šiuose įvykiuose žuvo 4 žmonės (66,7 proc., arba 8 mažiau), 46 sužeisti (42,5 proc., arba 34 mažiau).

Palyginti su 2009 m. 1-uoju ketvirčiu, 39,4 proc. sumažėjo eismo įvykių, kurių kaltininkai asmenys, neturintys teisės vairuoti transporto priemones (2009 metais užregistruoti 33 eismo įvykiai, 2010 metais – 20). Šiuose įvykiuose žuvo 2 žmonės (2009 m. sausio–kovo mėn. – 11), sužeista 31 (16, arba 34 proc. mažiau).

Mažiau eismo įvykių užregistruota dėl neturinčių teisės vairuoti ir dėl neblaivių asmenų kaltės – iš viso 11 įvykių (2009 m. 1-asis ketvirtis – 15). Juose nežuvo nė vienas žmogus (2009 m. per tris mėn. žuvo 8), 14 sužeista (11 mažiau).

Dėl pėsčiųjų kaltės užregistruoti 87 eismo įvykiai (26,9 proc., arba 32 įvykiais mažiau), tai sudaro 13,3 proc. visų eismo įvykių, užregistruotų per 2010 m. 1-ąjį ketvirtį. Įvykiuose žuvo 13 žmonių (16 mažiau) ir 79 sužeisti (17 mažiau).

Palyginti su 2009 m. 1-uoju ketvirčiu, užregistruota 15,8 proc. mažiau eismo įvykių, kuriuose nukentėjo nepilnamečiai (123 įvykiai; 2009 m. – 146). Eismo įvykių skaičius dėl nepilnamečių neatsargumo sumažėjo 48,8 proc. Iš viso eismo įvykiuose žuvo 3 nepilnamečiai (2009 m. 1-ąjį ketvirtį – 8). Žuvo 16 metų keleivis Marijampolės savivaldybėje, 6 metų keleivis Kretingoje, 11 metų pėsčiasis Klaipėdoje. Sužeisti 137 nepilnamečiai (17, arba 11 proc. mažiau). Į 69 eismo įvykius (13 įvykių mažiau) pateko vaikai-pėstieji: 1 žuvo (dėl savo neatsargumo), 72 sužeisti (12 mažiau).

Daugiausia eismo įvykių užregistruota Kauno apskrityje – 190 (2 įvykiais mažiau nei 2009 m. 1-ąjį ketvirtį), Vilniaus – 153 (4 įvykiais daugiau), Klaipėdos – 73 (29,8 proc., arba 31 įvykiu mažiau), Panevėžio – 68 (19,3 proc., arba 11 įvykių daugiau), Šiaulių – 57 (26,9 proc. arba 21 įvykiu mažiau) ir Marijampolės – 43 (2 įvykiais mažiau).

Mažiausiai eismo įvykių – 11 įvyko Utenos apskrityje (2009 m. 1-ąjį ketvirtį – 21 įvykis).

Daugiausia žmonių eismo įvykiuose žuvo Vilniaus apskrityje – 16 (6 mažiau), Marijampolės – 9 (4 mažiau), Panevėžio – 8 (toks pat skaičius), Klaipėdos – 6 (3 mažiau), Kauno – 5 (5 mažiau), Šiaulių – 4 (3 mažiau) apskrityse.

Vilniaus mieste žuvo 7 žmonės (5 mažiau), Marijampolės savivaldybėje žuvo 7 žmonės (2009 m. 1-ąjį ketvirtį – 1), Pasvalio r. savivaldybėje – 5 (2009 m. 1-ąjį ketvirtį nežuvo nė vienas žmogus), Ukmergės r. savivaldybėje – 3 (2009 m. 1-ąjį ketvirtį – 3).

Daugiausia žmonių sužeista Kauno apskrityje – 229 (8 daugiau), Vilniaus apskrityje – 190 (29, arba 18 proc. daugiau), Klaipėdos – 86 (40, arba 31,8 proc. mažiau), Panevėžio – 77 (5 daugiau), Šiaulių apskrityje – 68 (24, arba 26,1 proc. mažiau) ir Marijampolės – 53 (4 daugiau).

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės daugiausia eismo įvykių užregistruota Vilniaus apskrityje – 8 (4 įvykiais mažiau), Marijampolės – 8 (1 įvykiu mažiau), Panevėžio – 6 (4 daugiau), Šiaulių – 4 (5 įvykiais mažiau).

Nė vieno eismo įvykio dėl neblaivių vairuotojų kaltės neužregistruota Utenos apskrityje.

Dėl vairuotojų, apsvaigusių nuo narkotikų ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, kaltės neužregistruota nė vieno eismo įvykio.

2010 m. 1-ojo ketvirčio pagrindiniai avaringumo statistiniai rodikliai, palyginti su 2009 metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo šešiose apskrityse: Utenos (žuvusių žmonių skaičius), Panevėžio (eismo įvykių, sužeistų žmonių skaičius ir įvykių dėl neblaivių vairuotojų kaltės skaičius), Vilniaus (eismo įvykių ir sužeistų žmonių skaičius), Kauno ir Marijampolės (sužeistų žmonių skaičius), Alytaus (eismo įvykių dėl neblaivių vairuotojų kaltės skaičius).

NUTARTA. Pritarti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos avaringumo situacijos šalyje (pagal 2009 m. eismo įvykių suvestinę) analizei.

2. SVARSTYTA. 2010 metų eismo dalyvių kontrolės priemonių plano pristatymas.

G. Aliksandravičius trumpai pristatė 2010 metų eismo dalyvių kontrolės priemonių planą, kuriame numatyta 2010 m. vykdyti tikslines policines prevencines priemones, skirtas neblaivių bei apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių medžiagų vairuotojų kontrolei, nustatyto greičio viršijimo pažeidimų kontrolei, vairuotojų ir keleivių saugos diržų, vaikams skirtų specialių sėdynių naudojimo kontrolei, pėsčiųjų pagrindinių pareigų kelyje vykdymo kontrolei, pavojingo ir chuliganiško vairavimo kontrolei, kelių transporto priemonių techninės būklės kontrolei, kelių transporto priemonių vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo kontrolei keliuose ir kt.

Susisiekimo ministras E. Masiulis pažymėjo, kad ankstesnio trejų–ketverių metų įdribio saugaus eismo srityje resursai senka, todėl reikėtų susirūpinti ir jau numatyti naują saugaus eismo priemonių – tiek teisinių, tiek ir inžinerinių bei švietėjiškų – kompleksą ateičiai, kuris užtikrintų teigiamus šalies eismo avaringumo pokyčius.

NUTARTA:

1. Iš esmės pritarti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2010 metų eismo dalyvių kontrolės priemonių planui.

2. Susisiekimo ministerijai įvykdžius numatytų paslaugų (švietėjiškos veiklos paslaugų) viešuosius pirkimus, rekomenduojama ateityje eismo dalyvių kontrolės priemonių planą derinti su Susisiekimo ministerijos parengtu numatomų įgyvendinti švietėjiškos veiklos priemonių planu.

3. SVARSTYTA. Vilkaviškio rajono savivaldybės pasiūlymai dėl eismo saugumo užtikrinimo Kybartuose.

R. Vaštakas glaustai pristatė klausimą. Praėjusiais metais Susisiekimo ministeriją pasiekė informacija dėl, privačių kompanijų nuomone, neteisėto vairuotojų apmokestinimo, privalomai nukreipiant transporto priemones į mokamas stovėjimo aikšteles. Susisiekimo ministerija kreipėsi raštu į Vilkaviškio rajono savivaldybės merą Algirdą Bagušinską prašydama pateikti informaciją, koku pagrindu imamas minėtas mokestis. Rašte buvo pažymėta, kad Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas konkrečiai nustato valstybinių ir vietinių rinkliavų sąrašus, rinkliavų rūšis ir jų dydžius, rinkliavų rinkimo ir kontrolės tvarką. Šio įstatymo 11 straipsnis nurodo baigtinį vietinių rinkliavų sąrašą. Įstatyme nenumatyta galimybė rinkti rinkliavą už važiavimą valstybinės reikšmės keliais, naudojimąsi jų statiniais, stovėjimo ir poilsio aikštelėmis, terminalais ir pasienio kontrolės punktais. Susisiekimo ministerijoje 2009 m. lapkričio 5 d. buvo organizuotas posėdis, kurio metu ir buvo svarstomi minėti klausimai. Posėdžio metu Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos informavo, kad savo dalyvavimą veiklos tvarkoje nutraukia, nes ši tvarka pažeidžia įstatymą. Susisiekimo ministerija dar praėjusiais metais kreipėsi į Vilkaviškio rajono savivaldybę prašydama perduoti stovėjimo aikštelę, esančią J. Basanavičiaus gatvėje, Kybartų mieste, Susisiekimo ministerijai pavaldžiai institucijai, kuri užtikrintų transporto priemonių srautų reguliavimą be mokesstinės naštos vairuotojams. Tačiau Vilkaviškio rajono savivaldybė jokio sprendimo nepriėmė. Be to, Susisiekimo ministerija kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą, kuri, atsakydama į Susisiekimo ministerijos kreipimąsi, pažymėjo, kad Transporto priemonių parkavimo ir aptarnavimo aikštelės J. Basanavičiaus g. 55, Kybartuose, veiklos tvarkoje numatytas prievartinis, bendradarbiaujant vietos valdžios ir teisėsaugos institucijoms, UAB, „Vildegas“ paslaugų teikimas asmenims, vykstantiems iš Lietuvos Respublikos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį neatitinka šių valstybės institucijų bei įmonių veiklą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų principų. Tačiau valstybinėms institucijoms atsisakius dalyvauti tvarkoje, išnyko teisinis pagrindas

prokurorui, ginant viešąjį interesą, kreiptis į teismą dėl tvarkos nuostatų pripažinimo negaliojančiais.

Generalinė prokuratūra savo rašte Susisiekimo ministrui E. Masiuliui nurodė, kad valstybinės institucijos nutraukė veiksmus, susijusius su transporto priemonių parkavimo ir aptarnavimo aikštelės veikla, tačiau valstybinės reikšmės kelyje A7 Marijampolė–Kybartai–Kaliningradas liko galioti draudžiantys kelio ženklai, kurie klaidina vairuotojus, važiuojančius į Kaliningrado sritį, nukreipdami juos į parkavimo ir aptarnavimo aikštelę. Generalinė prokuratūra pavedė Susisiekimo ministerijai ar jai pavaldžioms institucijoms panaikinti šiuos kelio ženklus. Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos pavaldi valstybės įmonė „Marijampolės regiono keliai“ demontavo minėtus kelio ženklus.

Taip pat Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilkaviškio rajono policijos komisariatas informavo, kad valstybinėms institucijoms nutraukus savo dalyvavimą tvarkoje, transporto priemonės, išvykstančios iš Lietuvos Respublikos teritorijos per Kybartų pasienio kontrolės punktą, kelio ženklais nebus privalomai nukreipiamos į UAB „Vildegė“ eksploatuojamą aikštelę.

R. Vaštakas pažymėjo, kad išnykus teisiniams neaiškumams, vis tiek liko transporto spūsčių problema, todėl siekiant kuo skubiau išspręsti minėtą problemą reikalinga inicijuoti valstybinės žemės sklypų, esančių Kybartuose, J. Basanavičiaus g. 55 ir J. Basanavičiaus 55A, šiuo metu patikėjimo teise valdomus Vilkaviškio rajono savivaldybės, perdavimą Susisiekimo ministerijai ar jai pavaldžiai institucijai.

Susisiekimo ministras E. Masiulis akcentavo, kad be Vilkaviškio savivaldybės tarybos sprendimo perduoti valstybinės žemės sklypus Susisiekimo ministerijai ar jai pavaldžiai institucijai, negalima inicijuoti Vyriausybės nutarimo projekto, kuriuo būtų galima perimti šiuos sklypus.

A. Bagušinskas pažymėjo, kad valstybinės žemės sklypai turėtų būti perduoti su visais įsipareigojimais ir turtais.

R. Vaštakas informavo, kad Susisiekimo ministerija yra pasiruošusi perimti valstybinės žemės sklypus.

NUTARTA. Siūlyti Vilkaviškio rajono savivaldybės merui artimiausiame Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos posėdyje inicijuoti sprendimo dėl sutikimo valstybinės žemės sklypus, esančius Kybartuose, šiuo metu patikėjimo teise valdomus Vilkaviškio rajono savivaldybės, perduoti Susisiekimo ministerijai arba jai pavaldžiai institucijai, priėmimą.

4. SVARSTYTA. Teisės aktų, reglamentuojančių vairuotojų pirminį mokymą, pakeitimų pristatymas.

R. Vaštakas, akcentuodamas esminius pakeitimus, trumpai pristatė klausimą.

Susisiekimo ministras E. Masiulis pažymėjo, kad buvo daug įvairiausių pasitarimų, kuriuose klausimai dėl vairuotojų pirminio mokymo buvo gana išsamiai aptarti. Todėl, atsižvelgiant į šiuo metu susiklosčiusią ekonominę situaciją, tikslinga švelninti kai kurias nuostatas numatant pereinamuosius laikotarpius.

E. Masiulis išskyrė keletą esminių numatomų pakeitimų. Pirma – transporto priemonės (A ir B kategorijos) naudojamos vairuotojų pirminiam mokymui, turi būti ne senesnės kaip 10 m. A ir B kategorijos transporto priemonės, naudotos vairuotojų pirminiam mokymui iki 2010 m. sausio 1 d., gali būti naudojamos iki 2012 m. sausio 1 d. nepriklausomai nuo jų pagaminimo datos. Antra – bus daromas mokymo proceso vaizdo ir garso įrašas tik praktinio vairavimo mokymo proceso metu. Trečia – nauji vairavimo mokyklų mokymo aikštelių ir jų įrangos reikalavimai įsigalios 2012 m. sausio 1d.

NUTARTA. Iš esmės pritarti teisės aktų, reglamentuojančių vairuotojų pirminį mokymą, pakeitimams.

5. SVARSTYTA. Dėl dvejus metus galiojančių vairuotojo pažymėjimų keitimų į 10 m. galiojančius vairuotojo pažymėjimus.

T. Žilinskas trumpai pristatė klausimą. Vadovaujantis 2008 m. liepos 1 d. įsigaliojusios Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. 92-2883; 2007, Nr. 128-5213) naujos redakcijos nuostatomis (22 straipsnio 4 dalis), pradedantiesiems vairuotojams, tik nustatyta tvarka pabaigusiems papildomus mokymus, išduodami dvejus metus galiosiantys vairuotojo pažymėjimai, kurie galės būti pakeisti į dešimt metų galiojančius pažymėjimus. Susumavus numatomus leidimo vykdyti papildomą vairuotojų mokymą išdavimo terminus (konkurso paskelbimo ir vykdymo terminai neįskaičiuoti), matyti, kad gali susidaryti tokia situacija, jog praktinio vairuotojų mokymo centruose pradedantieji vairuotojai bus pradėti mokyti ne anksčiau kaip 2011 m. vasario mėnesį, tai yra praėjus 8 mėnesiams po to, kai bus pasibaigęs pirmųjų pradedančiųjų vairuotojų vairuotojo pažymėjimų galiojimo terminas.

Susisiekimo ministras E. Masiulis pažymėjo, kad Susisiekimo ministerija yra pasirengusi teisiškai sureguliuoti ilgalaikių vairavimo pažymėjimų išdavimo tvarką, kad laikinus pažymėjimus turintiems pradedantiesiems vairuotojams nekiltų problemų juos pasikeisti. 2007 metais priimtos Saugaus eismo įstatymo nuostatos, reikalaujančios papildomai mokytis visus, net ir neprasižengusius vairuotojus, per 2 metus jau įtvirtinusius vairavimo įgūdžius, yra socialiai neteisingos, kadangi visiems be išimties užkrautų keleto šimtų litų išlaidas, o tai žmonėms ekonominio sunkmečio laikotarpiu būtų didelė našta.

Susisiekimo ministras E. Masiulis informavo, kad daroma viskas, kad Seimas šioje sesijoje suspėtų priimti dar žiemą Susisiekimo ministerijos pateiktas Saugaus eismo įstatymo pataisas, kurių pateikimui pritarta. Seimui priėmus šias pataisas, laikinus pažymėjimus turintiems neprasižengusiesiems vairuotojams nereikėtų papildomai mokytis. Susisiekimo ministerijos parengtose Saugaus eismo įstatymo pataisose numatoma, kad papildomai turi būti mokomi tik tie pradedantieji vairuotojai, kurie per 2 metų laikotarpį pažeidė Kelių eismo taisykles daugiau kaip 2 kartus ir už tai buvo nubausti administracine tvarka arba buvo pripažinti kaltais dėl eismo įvykio. Tokiems įstatymo pakeitimams yra pritarusi Vyriausybė.

R. Vaštakas, pritardamas ministrui, pabrėžė, kad jeigu vis dėlto nebūtų spėta laiku pakeisti šio įstatymo, situacija bus teisiškai sureguliuota susisiekimo ministro įsakymu. Tokiu atveju planuojama nustatyti reikalavimus atitinkančioms vairavimo mokymo įstaigoms suteikti teisę vykdyti papildomą pradedančiųjų vairuotojų mokymą ir taip užtikrinti jiems galimybę įgyti ilgalaikį vairuotojo pažymėjimą. Šiuo metu Lietuvoje veikia 18 vairavimo mokymo įstaigų, kurios atitinka papildomam vairuotojų mokymui vykdyti keliamus reikalavimus ir gali teikti kokybiškas paslaugas pradedantiesiems vairuotojams. Lietuvos avaringumo statistika rodo, kad eismo įvykių kaltininkais dažniausiai būna vairuotojai, turintys mažesnę nei 2 metų vairavimo stažą, todėl būtina stiprinti pirminį vairuotojų mokymą.

NUTARTA. Pasitelkus visuomenės informavimo priemones informuoti apie Susisiekimo ministerijos numatomus teisinius sprendimus pradedantiesiems vairuotojams keičiant 2 m. galiojančius vairuotojo pažymėjimus į 10 m. galiojančius vairuotojo pažymėjimus.

Posėdžio pirmininkas
susisiekimo ministras

Eligijus Masiulis

Posėdžio sekretorius

Gediminas Verbauskas